

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1.	Nazwa zajęć/przedmiotu:	Katechetyka materialna i specjalna
2.	Nazwa zajęć/przedmiotu w języku angielskim	Catechetics Material and Formal
3.	Kod zajęć/przedmiotu:	12-B058
4.	Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny):	Obowiązkowy
5.	Kierunek studiów:	Teologia
6.	Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie):	jednolite studia magisterskie
7.	Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny):	ogólnoakademicki
8.	Rok studiów (jeśli obowiązuje):	Czwarty
9.	Rodzaje zajęć i liczba godzin	16 h W, 14 h ĆW.
10.	Liczba punktów ECTS:	2
11.	Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:	ks. prof. dr hab. Jan Szpet, szpet@amu.edu.pl; ks. prof. UAM dr hab. Mirosław Gogolik, mirgo@amu.edu.pl ks. dr Jacek Zjawin jz@amu.edu.pl
12.	Język wykładowy:	Polski
13.	Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie):	Nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele modułu zajęć/przedmiotu

- przekazanie wiedzy na temat zasadniczych wymiarów katechezy: miejsca i roli Pisma Świętego, liturgii, moralności, kultury oraz życia i nauczania Kościoła w katechezie;
- wyrobienie umiejętności operacjonalizowania wiedzy zdobytej podczas wykładu, korzystania z dokumentów, wyszukiwania dzieł kultury nawiązujących do tematyki religijnej, dowartościowaniu kultury w przekazie katechetycznym;
- wdrożenie do posługiwania się metodami nauczania odpowiednimi dla zasadniczych wymiarów katechezy;
- zapoznanie z podstawowymi pojęciami pedagogiki i katechetyki specjalnej;
- zaznajomienie z metodyką nauczania specjalnego w katechezie;
- kształtowanie umiejętności zastosowania właściwych metod i środków dydaktyczne w katechezie specjalnej
- rozwinięcie umiejętności komunikacji i pracy w zespole przy tworzeniu scenariuszy katechetycznych.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

Potwierdzona podstawowa wiedza z zakresu biblistyki, liturgiki, etyki i teologii moralnej, eklezjologii oraz dydaktyki, umiejętność korzystania z dokumentów Kościoła.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EU) dla kierunku studiów

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EU dla kierunku studiów
058_01	samodzielnie charakteryzuje wymiar biblijny, moralny, liturgiczny, eklezjalny i kulturowy katechezy;	T_W01; T_W12; T_W17; T_U02; T_U07; T_U11; T_K02; T_W01;

058_02	wskazuje różnice w postrzeganiu poszczególnych wymiarów katechezy na różnych etapach jej historycznego rozwoju oraz w ujęciu współczesnych kierunków katechetycznych	T_W14; T_W18, T_U01; T_K05
058_03	dobiera metody właściwe do przekazywanych treści zgodnie z wymiarami nauczania katechetycznego oraz odpowiednie dla danego etapu rozwoju psychospołecznego uczniów	T_W16; T_W19; T_U03; T_U06, T_K05
058_04	samodzielnie lub w grupie sporządza scenariusz zajęć katechetycznych do tematu wskazanego przez prowadzącego zajęcia	T_W15; T_U01; T_U05; T_K03, T_W01
058_05	wyszukuje i poprawnie stosuje środki dydaktyczne odpowiednie dla wybranej przez siebie metody;	T_W16; T_U05; T_K04; T_K06
058_06	jest otwarty i kreatywny w korzystaniu z dziedzictwa kulturowego ludzkości w nauczaniu katechetycznym	T_W19; T_U09; T_U14; T_K07; T_K09
058_07	wymienia najważniejsze rodzaje niepełnosprawności i opisuje ich symptomatologię oraz charakteryzuje zasadnicze działy katechetyki specjalnej (surdo-, tyflo- i oligokatecheza)	T_W16; T_W19; T_W08; T_W12; T_U1
058_08	korzysta z osiągnięć pedagogiki specjalnej i stosuje je do nauczania w katechezie specjalnej;	T_W12; T_U03; T_U06
058_09	wybiera i prawidłowo stosuje metody i środki dydaktyczne właściwe dla katechezy specjalnej;	T_W16; T_U05; T_K04; T_K06
058_010	jest wrażliwy na szczególne potrzeby edukacyjne uczniów z różnymi typami niepełnosprawności	T_W19; T_U09; T_U14; T_K07; T_K09

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Wykłady

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Pismo Święte jako źródło katechezy, zasady korzystania z Biblii w katechezie,	058_01, 058_02
metody pracy z tekstami biblijnymi podczas katechezy	058_03, 058_04, 058_05
charakterystyczne cechy katechezy biblijnej na poszczególnych etapach rozwoju ucznia;	058_03, 058_05
chrześcijańskie koncepcje wychowania moralnego w katechezie	058_01, 058_02
psychologiczne podstawy rozwoju moralnego człowieka	058_03, 058_05
katecheza a liturgia, wychowanie do rozumienia i przeżywania symboli	058_01, 058_02, 058_04
Kościół jako podmiot i przedmiot katechezy	058_01, 058_02
katecheza a kultura, zasady korzystania z dziedzictwa kulturowego ludzkości w katechezie	058_06
pedagogika specjalna a katecheza specjalna	058_07, 058_08
surdokatecheza, tyflokatecheza, katecheza osób niedostosowanych społecznie	058_07
katechizacja osób niepełnosprawnych intelektualnie, ich rozwój psychiczny i emocjonalno-społeczny, metody pracy	058_04, 058_09, 058_10
przygotowanie osób niepełnosprawnych intelektualnie do sakramentów	058_09, 058_10

Ćwiczenia

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
metody pracy z tekstami biblijnymi podczas katechezy	058_03, 058_04, 058_05
katecheza a kultura, zasady korzystania z dziedzictwa kulturowego ludzkości w katechezie	058_06
pedagogika specjalna a katecheza specjalna	058_07, 058_08
przygotowanie osób niepełnosprawnych intelektualnie do sakramentów	058_09, 058_10

5. Zalecana literatura:

Katechetyka materialna:

- Charytański J. (red.), *W kręgu zadań i treści katechezy*, Kraków 1992.
 Hajduk A., *Katecheza i liturgia*, Kraków 1999.
 Kudasiewicz J. (red.), *Biblia w nauczaniu chrześcijańskim*, Lublin 1991.
 Majewski M. (red.), *Podstawowe wymiary katechezy*, Kraków 1991.
 Marek Z., *Biblia w katechetycznej posłudze słowa*, Kraków 1998.
 Stala J. (red.), *Katechetyka materialna*, Tarnów 2002.
 Szubartowska A., *Kulturowy wymiar katechezy*, Lublin 1997.

Katechetyka specjalna:

- Dykcik W., (red.), *Pedagogika specjalna*, Poznań 2000.
 Lausch K., *Teoretyczne podstawy katechizacji osób głębiej upośledzonych umysłowo*, Warszawa 1987.
 Rozen B., *Katecheza specjalna*, Olsztyn 2003.
 Kiciński A. *Katecheza osób niepełnosprawnością intelektualną w Polsce po Soborze Watykańskim II*, Lublin 2007.
Katecheza osób szczególnej troski. Stan aktualny, propozycje na przyszłość, red. A. Kiciński, Kraków 2008.
Człowiek i autyzm, red. J. Kocki, A. Kiciński, Lublin 2010.

6. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.: Biblioteka UAM WT, Platformy internetowe wykładowców.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	✓
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	✓
Wykład konwersatoryjny	✓
Wykład problemowy	✓
Dyskusja	✓
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	✓
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	✓
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	✓
Metoda warsztatowa	

Metoda projektu	✓
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	✓
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	✓
Praca w grupach	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EK lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EK dla modułu zajęć/przedmiotu									
	080_01	080_02	080_03	080_04	080_05	080_06	080_07	080_08	080_09	080_010
Egzamin pisemny	X	X	X	X	X		X			
Egzamin ustny										
Egzamin z „otwartą książką”										
Kolokwium pisemne										
Kolokwium ustne										
Test										
Projekt										
Esej										
Raport										
Prezentacja multimedialna						X		X	X	X
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)										
Portfolio										

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	10
	Czytanie wskazanej literatury	10
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	15
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		65
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

- bardzo dobry (bdb; 5,0) – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się
- dobry plus (+db; 4,5) – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się
- dobry (db; 4,0) – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się
- dostateczny plus (+dst; 3,5) – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami określone w efektach uczenia się
- dostateczny (dst; 3,0) – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami określone w efektach uczenia się
- niedostateczny (ndst; 2,0) – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się